

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
“ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ”**

03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, тел.: (044) 248-91-14, факс: (044) 248-91-14

31.08.2022. № 22.1/10-1162

На № _____ від _____

Ректорам (директорам) обласних
інститутів післядипломної
педагогічної освіти, Київського
університету імені Б.Грінченка

Щодо наказу Міністерства
освіти і науки України
від 12.08.2014 № 931

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2014 № 931 «Про проведення щорічного Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек» в Україні з 01 по 31 жовтня 2022 року буде проведено Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек.

Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» спільно з Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського розроблено рекомендації щодо проведення у 2022 році Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек під гаслом «В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи», що додаються.

Додаток: методичні рекомендації на 9 стор.

рекомендаційний бібліографічний список на 53 стор.

З повагою
Директор

Євген БАЖЕНКОВ

**РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ У 2022 РОЦІ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО МІСЯЧНИКА ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК
«В НАС ЄДИНА МЕТА – УКРАЇНА СВЯТА,
НЕЗДОЛАННА НІКИМ І НІКОЛИ!»**

З 1 по 31 жовтня в рамках Міжнародного місячника шкільних бібліотек щорічно проводиться Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек (наказ МОН України від 12.08.2014 № 931).

24 лютого 2022 р. розпочалася військова агресія російської федерації проти України. Війна порушила мирну творчу працю українського народу. Загинули тисячі людей, мільйони були вимушені покинути рідні домівки. Завдано непоправної шкоди численним населеним пунктам по всій країні, знищено сотні закладів освіти, науки і культури, зокрема бібліотек. Земля стогне від болю, кров людей проливається від рук російських окупантів. Український народ став на захист своєї держави, показавши відданість і любов до України.

Україна – земля славного незабутнього минулого, якою можна пишатися. На цій землі упродовж віків формувалася нація з гордим ім'ям – українці, які боронили свою територію від ворожих зазіхань. Звідусіль йшли на родючу українську землю численні завойовники, щоб стати володарями щедрої землі. Проте всі їхні спроби виявилися марними. Не міг допустити волелюбний народ, щоб його країна ставала перед кимось на коліна, була годувальницею нахабних поневолювачів. Так, нашій країні довелося пережити багато труднощів, але українці все витримали, не зламалися та стали ще міцнішими, ще дужчими, щоб будувати нову Україну – самостійну державу, здатну бути однією з найкращих і найвеличніших держав світу. Такою, про яку мріяли наші предки. Українці пишаються тим, що їхня Батьківщина не раз переживала дні своєї слави, мужньо переносила найважчі випробування, коли гинули мільйони її синів і дочок. Згодом вона відроджувалася, поставала зі згарищ і руїн, виховувала нові покоління лицарів правди і волі. А зараз черга за нами. Від нас залежить, якою буде Україна. Нелегкий час переживає сьогодні країна, але наші дужі руки, мислячі голови і палкі серця виведуть її на

європейський рівень і з часом вона стане нездоланною ніким і ніколи. Для кожного з нас важливо, щоб Україна була вільною державою, щоб квітували її вишневі садки, білили серед зеленого розмаїття хати, тьохкали літньої ночі солов'ї, кликало до себе важким колоссям поле, а наша співуча українська мова звучала у всьому світі.

Усе, що зруйнував ворог на нашій рідній землі, відбудуємо. Постануть нові міста, з'являться нові вулиці, відбудуються будинки, а в містах і селах виростуть нові сади й квіти. Світ тепер знає, що таке справжня Незламність. А ми точно знаємо, що Життя переможе! Українська нація міцніша, ніж здавалося. Любов до Батьківщини сильніша, ніж страх смерті. Ворог не такий вже й страшний, якщо ти справді любиш свою землю. Він не врахував того, що вже виросло нове покоління українців-патріотів. Покоління, що не піддається ворожій пропаганді та добре вміє боротись з ворогом. Український народ є єдиним, згуртованим і потужним. Ненависть до загарбника є всенародною. Щоб перемогти, прогнати ворога з усієї нашої землі Україні сьогодні потрібна єдність. І досягти її – це наше завдання, наша пряма відповідальність! Україна своєю боротьбою спричинила геополітичні зміни: зупинила агресію росії і об'єднала проти російського диктатора весь цивілізований світ.

Даючи відсіч ворогу, ми будуємо сучасну, міцну українську державу. Це – наш шлях. Український шлях! Ми крок за кроком наближаємося до НАТО та Європейського Союзу, і саме це в недалекому майбутньому стане запорукою непорушності наших кордонів, гарантією безпеки сьогоднішнього та прийдешніх поколінь, чинником економічного зростання. Українці вистоять у цій кривавій війні, переможуть ворога та будуть жити в Україні, прославлятимуть і збагачуватимуть її, захищатимуть і зміцнюватимуть, зроблять усе для того, щоб нащадки жили у вільній і квітучій країні! В умовах війни особливого значення набуває національно-патріотичне виховання.

В історичному аспекті патріотизм – одне з найбільш глибоких почуттів. Воно виникло та сформувалося водночас з такими поняттями, як рідна

земля, країна, держава, батьківщина, вітчизна. Ще з прадавніх часів патріотизм, почуття національної гідності були притаманні українському народові.

Патріотизм – це світоглядна, моральна й почуттєва якість, що поєднує людей в єдине організоване суспільство, спрямовує їх діяльність на процвітання своєї Батьківщини, на благо всіх громадян. Патріотизм належить до вищих почуттів, що є однією з найважливіших соціально-психологічних характеристик людини як особистості, характеризують її як громадянина, носія певних духовних якостей.

Здавалося б, сучасна людина надмірно переймається собою, власними проблемами і переживаннями, але є такі часи, коли все це потрібно відкинути, адже ніщо не має значення, якщо в тебе хочуть забрати рідну країну, незалежність і свободу. У цій запеклій боротьбі Україна переможе! На нашому боці правда, справедливість і добро! Нас підтримує весь цивілізований світ, адже 24 лютого росія за підтримки білорусі здійснила відкритий воєнний напад не лише на Україну. Путін та його згряя посягнули на загальнолюдські цінності, які сучасний світ виношував століттями: свободу, незалежність, право вільно висловлювати свої громадянські позиції, і, врешті-решт, життя людини. Тому сьогодні Україна бореться за свободу всього людства, за справедливість, мир і добро в усьому світі. З огляду на суспільно-політичну ситуацію, що склалася в Україні, дедалі більшої актуальності набуває виховання в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції.

«Вдихнути в юну істоту душу громадянина – це значить передати не тільки радість, захоплення, гордість за все те, що становлять наші святині, а й сердечний біль, тривогу, турботу за долю цих святинь – свободу і незалежність, честь і велич, багатство і славу нашої улюбленої Вітчизни». Ці слова В. О. Сухомлинського – видатного педагога-гуманіста, громадянина – можуть слугувати орієнтиром у національно-патріотичному вихованні молодого покоління. Утвердження громадянських цінностей, виховання почуття патріотизму, відданості справі зміцнення державності, активної громадянської позиції є одним із найважливіших

пріоритетів закладів освіти. До цієї важливої місії долучаються і шкільні бібліотеки. Через війну в Україні виховна робота в шкільних бібліотеках є пріоритетною, адже вони мають бути для кожної дитини осередками становлення громадянина-патріота, готового самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, сприяти єднанню українського народу та встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві. Для цього шкільні бібліотеки застосовують різні форми і методи патріотичного виховання.

З непохитною вірою в перемогу України та усвідомленням руйнівних наслідків війни цьогорічний Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек відбудуватиметься під гаслом **«У нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи!»**.

Захід сприятиме втіленню основних положень **«Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України»**, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 6 червня 2022 р. № 527, а також приверненню уваги до питання патріотичного виховання в нашій державі, розкриттю виховної функції шкільної бібліотеки, об'єднанню зусиль педагогічного колективу і бібліотеки щодо розвитку патріотизму підростаючої особистості, посиленню патріотичного руху в Україні, пробудженню в школярів глибокого інтересу до історії України та рідного краю.

Загальний науково-методичний супровід організації та проведення Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек здійснюватимуть Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України та головний координаційний науково-методичний центр мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.

У місячнику можуть брати участь шкільні бібліотекарі, представники обласних, районних державних адміністрацій, органів управління освітою, директори закладів освіти, вчителі, методисти з бібліотечних фондів, громадські

діячі. До проведення масових заходів бажано залучати місцеві засоби масової інформації.

Результати місячника висвітлюватимуться на Всеукраїнському вебінарі. Кращі роботи шкільних бібліотекарів відповідно до заявленої тематики (презентації, відеоролики, буктрейлери) розміщуватимуться на порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського на сторінці «Бібліотечному фахівцю» в рубриці «Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек» і на сторінці новоствореного проєкту «*Інформаційна онлайн-платформа „Освітянська бібліотека: свідок і творець історії рідного краю”*», що сприятиме збереженню історичної пам'яті українського народу про жорстоку війну росії проти України.

Інформацію про проведені заходи та матеріали потрібно надсилати Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського до 20 листопада 2022 р. на електронну адресу: metodist08@i.ua.

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗАХОДИ В РАМКАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО МІСЯЧНИКА ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК

Методистам з бібліотечних фондів, бібліотекарям закладів загальної середньої освіти спільно з педагогічними колективами, батьками та громадськими організаціями рекомендовано провести змістовну роботу щодо організації в межах Всеукраїнського місячника заходів, що сприятимуть формуванню в здобувачів освіти національної ідентичності, самобутності, любові до державної мови, поваги до культурного та історичного минулого України, культивуванню кращих рис української ментальності на засадах наскрізного патріотичного виховання.

НА ОБЛАСНОМУ (МІСЬКОМУ) РІВНІ

- ✓ *конференція: «В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи!»;*
- ✓ *читацька конференція: «Відродження традицій читання й підтримка української мови»;*

- ✓ *семінар*: **«Національно-патріотичне виховання як чинник формування громадянської свідомості учнів засобами бібліотечної роботи»;**
- ✓ *панельні дискусії*: **«Сучасний погляд на національно-патріотичне виховання», «Що означає відчувати себе громадянином своєї держави»;**
- ✓ *відкритий мікрофон*: **«Скажемо НІ – війні!»;**
- ✓ *День пам'яті*: **«Збережемо пам'ять про подвиг»;**
- ✓ *флешмоб*: **«У наших серці Україна»;**
- ✓ *конкурс віршів*: **«Моя незламна Україна»** (вірші бібліотекарів, вчителів, учнів);
- ✓ *конкурс малюнків*: **«Війна очима дітей»;**
- ✓ *фотоконкурс*: **«Миттєвості війни»;**
- ✓ *участь у проєкті* ДНПБ Україн ім. В. О. Сухомлинського **«Інформаційна онлайн-платформа „Освітянська бібліотека: свідок і творець історії рідного краю”».**

У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

- ✓ *круглі столи*: **«Українська сучасна література як засіб патріотичного виховання молоді»;**
- ✓ *бесіди*: **«Мій внесок у перемогу України над ворогом», «Погляд молоді на європейський вибір України»;**
- ✓ *дискусії*: **«Захист України – обов'язок кожного громадянина?»», «Чи достатньо одного патріотизму для захисту України?»;**
- ✓ *години державності*: **«Люби Україну не за те, що вона велична, а за те, що вона твоя», «Незалежна і свята ти – мати Україна», «Українська держава та її національна символіка», «Державницькі традиції України»;**
- ✓ *мовний майданчик* (цикл заходів з популяризування української мови):
 - *бесіди*: **«Мова – духовний скарб нації», «Щира розмова про рідну мову», «Нам українською судилось говорити»;**
 - *свято рідної мови*: **«Мов джерельна вода – рідна мова моя»;**

- *літературні вечори:* «У мові моїй краса й неповторність», «Бринить, співає наша мова, чарує, тішить і п'янить» (О. Олесь), «Я в серці маю те, що не вмирає» (Леся Українка);
 - *літературні ігри:* «З історії української писемності», «Цікаві факти про українську мову», «Українські прислів'я та приказки», «З історії слів», «Країна мовних цікавинок»;
 - *слайд-презентації:* «Мандрівка в Країну писемності», «Українські поети – захисники Вітчизни»;
- ✓ *виховні години:*
- *історичні години:* «Витоки української нації», «Основні періоди історії України», «Україна: минуле – сучасне – майбутнє», «Нескорена та незламна Україна»;
 - *години спілкування:* «Ми – нація єдина!», «Що я можу зробити для Батьківщини?», «Я і Україна»;
 - *години мужності:* «Мужність і відвага – крізь століття», «Перемога в ім'я життя», «Збройні сили України – захисники і опора країни», «Тобі, Україно, на вірність присягаю»;
 - *години шани:* «Встеляймо квітами дорогу бійцям, що мир несли Україні», «Реквієм пам'яті загиблих земляків», «Шануємо Вас, наші захисники!», «Пам'ять про героїв – у наших серцях»;
- ✓ *нон-стоп заходи* заявленої тематики, що проводяться протягом дня на перервах між уроками:
- *буккросинг літератури патріотичної тематики:* «Передай книжку другу»;
 - *смайл-опитування:* «Що таке патріотизм?»;
 - *інформаційний паркан* за тематикою Всеукраїнського місячника: (протягом дня в бібліотеці на імпровізованому паркані учні й вчителі розміщують короткі інформаційні повідомлення, вислови, малюнки, світлини);

- демонстрація тематичних відеороликів;
- ✓ народознавчі вечори: «**Національна самоідентичність і народні традиції українців**», «**У звичаях, традиціях народу ти душу України впізнавай**», «**Українці, які прославили і прославляють нашу державу**»;
- ✓ вечір патріотичного вірша: «**Живе Україна! І вільний народ...**», «**Натхненне слово про рідний край**»;
- ✓ вечір-зустріч із захисниками України: «**Пам'ять і шана не в мармурі й граніті, а в серцях людей**», «**Шана за подвиг, вдячність за мир**»;
- ✓ конкурси:
 - конкурс віршів: поезія війни «**Моя незламна Україна**» (вірші бібліотекарів, вчителів, учнів);
 - конкурс буктрейлерів (короткометражних відеороликів) на художню літературу національно-патріотичного спрямування;
- ✓ підготовка й розповсюдження тематичних рекомендаційних списків (у вигляді буклетів, закладок тощо), що інформуватимуть про літературу патріотичної тематики;
- ✓ організація постійних тематичних виставок (зокрема віртуальних), що популяризують українську історію, боротьбу українського народу за незалежність, мову та культуру, висвітлюють досвід роботи з національно-патріотичного виховання різних соціальних інституцій;
- ✓ організація благодійних акцій з поповнення фонду шкільної бібліотеки актуальною літературою патріотичного спрямування;
- ✓ створення куточка пам'яті: «**У полум'ї боїв за Україну**»;
- ✓ День бібліотворчості:
 - «**Подарунок для героя**» – майстер-класи зі створення патріотичних саморобок (ляльок-мотанок, оберегів, прикрас, витинанок, декупажу, аплікацій, оригамі, колажів, квілінгу, пап'є-маше тощо);
 - підготовка рекламної продукції патріотичної тематики (плакатів, листівок);

- інтерактивний кардмейкінг: виготовлення листівок, присвячених Всеукраїнському місячнику шкільних бібліотек;
- ✓ розміщення матеріалів з теми Всеукраїнського місячника на інформаційному стенді закладу освіти, вебсайті (блогі) бібліотеки;
- ✓ відзначення кращих читачів бібліотеки, які долучилися до організації та проведення місячника.

Для поширення інформації про проведені заходи в рамках Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек рекомендуємо на вебсайтах обласних державних адміністрацій розмістити матеріали з досвіду шкільних бібліотек області: фотозвіти, колажі, буктрейлери, презентації, відеоролики флешмобів та інших масових заходів.

Кожен з нас має робити надалі все, аби наблизити час Перемоги, час Миру. Ми, Українці – вільний і незламний народ, який ніхто не зможе поставити на коліна, тим більше майбутнє нашої країни – нашу молодь!

**ЗАПРОШУЄМО ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕКАРІВ УКРАЇНИ ДОЛУЧИТИСЯ
ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО МІСЯЧНИКА ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК!**